

PRAMENY PRÁVA

pp

PRAMENY OBECNĚ

❖ *Kontinentálně-evropský systém*

Právní normativní akt

Normativní smlouva

❖ *Anglo-americká /saská/ rodina práva*

Právní obyčej

Precedent

Právní literatura

Další prameny

Materiální smysl

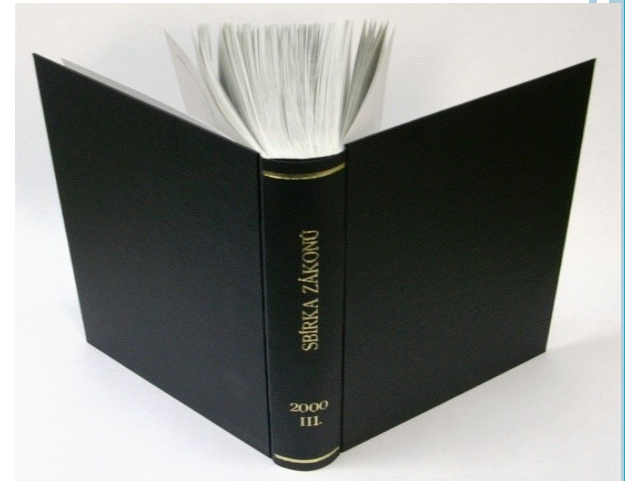
(zdroj, příčina vzniku)

Formální smysl

(forma)

↗ *vnější* – zdroje poznání práva

↘ *vnitřní* – struktura právní normy

↗ *užší* – výsledek, rezultat činnosti

↘ *širší* – stanovený postup ⇔ pramen práva

Forma

Forma

ČLENĚNÍ PRAMENŮ PRÁVA V ČR

❖ podle toho, kdo vydává:

Parlament

Poslanecká sněmovna → Ú, ÚZ, Z, normativ. smlouvy

Senát → Zák. opatření

Vláda → Nařízení vlády

Ministerstva, ústř. st.

orgány → Vyhlášky

Obecní zastupitelstva → Obecně-závazné vyhlášky

samostatná působnost odvozená (pravomoc)

Rada obce, kraje → Nařízení

podle právní síly:

nejvyšší (Ú, ÚZ)

vyšší (Z, ZO)

nižší (všechny ostatní)

podle původnosti a odvozenosti:

⇒ dle **původnosti** /absolutně chápaná pr. síla/

a) *primární* /zákoné právní normativní akty/

b) *sekundární* /podzákoné /

⇒ dle **odvozenosti** /relativně chápaná pr. síla/

a) *původní*

b) *odvozené*

VZTAH PRIMÁRNÍHO A SEKUNDÁRNÍHO NORMATIVNÍHO PRÁVNÍHO AKTU

- ❑ k provedení, konkretizaci primárního (bývá občas překročeno)
- ❑ na základě výslovného zmocnění (čl. 78 Ú –zmocnění vlády)
- ❑ nesmí si odporovat (v praxi si někdy odporují)

Pozn.: Terciální odvozenost náš právní řád nezná

Odlišné prameny práva v jednotlivých právních odvětvích

Rozhodnutí prezidenta (ústavní právo)

Obchodní zvyklosti (obchodní právo)

Problematika a role **PRÁVNÍCH PRINCIPŮ** (*dobré mravy*)

Právní literatura

◦

INTERNÍ NORMATIVNÍ INSTRUKCE

Druhy : /dle okruhu zavázaných/

Interní *normativní*
 a individuální

Účel : **konkretizace činnosti**

Kdo : nadřízený

Zmocnění : netřeba spec. zmocnění, plyne z řídících pravomocí

Forma : není třeba písemné formy

Soulad : **s obecně závaz. právními akty**

Podoba : nejčastější

- usnesení
- příkaz, pokyn
- rozkaz

- instrukce

Příklady : rozkazy v ozbrojených silách, vládní usnesení, pokyny
nadřízeného v hospodářské sféře nebo veřejné správě

POZOR

tzv. Externí důsledky interních normativních instrukcí

Precedent

Individuální právní akt **soudního** nebo správního orgánu, první rozhodnutí v dané věci.

Precedentní rozhodování /soudcovská tvorba práva/ je typické pro anglo-americkou právní rodinu, systém /kulturu/ práva.

Pravomoc k tvorbě precedentů mají soudci tzv. vyšších soudů

Principy vytváření :

Princip **zachování** precedentů

Princip **hledání rozdílů**- hlavní metodologický postup

